

Nr. 66.

Cena prenumeraty:
w ŁODZI:

Kwartalnie Mk. 14.40
Miesięczn. „ 4.80
Za roznośnienie
70 fen. miesięcznie.

Z przes. pocztową:
Kwartalnie Mk. 16.50
Miesięczn. „ 5.50

Kalendarzyk:

Sob. 8.III. Bł. Winc. Kapł.
Niedz. 9.III. Franciszki Rzym.
Pon. 10.III. 40 Męczenników.
Wt. 11.III. Konstantego.

Redakcja

w Łodzi

Al. Kościuszki 41.

TELEFON 28

dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sobota, dnia 8 marca 1919 roku.

Można zamawiać „Rozwój”: w PABJANICACH u p. Groblińskiego, Nowy Rynek, Kiosk; w ZGHERZU u p. Lacha, Kiosk

CENA OGŁOSZEN: Przed tekstem lub w tekście 2 marki, za tekstem 65 fenigów, nekrologi i marka za wiersz petitowy. Drobne ogłoszenia 10 fen wyraz. Najmniej 80 fen. Ogłoszenia zamiejscowe 10 procent drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne.

ROZPORZĄDZENIE.

Na zasadzie rozporządzenia Ministerstwa Skarbu, Zarząd Skarbowy dla m. Łodzi i Okręgu Łódzkiego zawiadamia, że miejsca sprzedaży i osoby prywatne, posiadające zapasy jakichkolwiek rodzajów spirytusu, rektyfikatu wszelkich gatunków, eterów, fuzłów, wyrobów wódczanych, koniaku, araku, rumu i t. p., winny w ciągu 7 dni od ogłoszenia niniejszego rozporządzenia, przedłożyć miejscowemu Zarządowi Skarbowemu, Aleja Kościuszki № 14, szczegółowy wykaz posiadanego zapasu, ze wskazaniem nazwy wyrobu, objętości naczynia i ceny oznaczonej na etykiecie. Odpis tego wykazu ma być wpisany do osobnej książki, zaprowadzonej w tym celu przez właściciela zapasów.

Zapasy, nieprzenoszące dziesięciu litrów, a pozostające w posiadaniu osób nietrudniących się handlem trunkami, zgłoszeniu i opłacie nie podlegają.

Osoby, które nie dopełniły zgłoszenia posiadanych zapasów i bezzwłocznego wpłacenia przypadającej od nich należności, podlegają karze pieniężnej w drodze administracyjnej od 50—500 marek, które w razie niewypłacalności zamienia się na karę pozbawienia wolności. Znalezione przy rewizji organów skarbowych niezgłoszone zapasy spirytusu i wódek ulegają konfiskacie na rzecz Skarbu.

Łódź, dn. 5 marca 1919 r.

422-1

W z. Prezesa Zarządu Skarbowego. **BUCHOWSKI.**

Rejestracja strat kursowych.

Komitet Giełdowy Łódzki skutecznie rejestrację strat kursowych, wynikających ze spłaty zobowiązań, zaciągniętych w walutach zagranicznych. Deklaracje należy składać w biurze Komitetu w godzinach od 11 do 1-ej.

7 marca 1919 r.

KOMITET GIEŁDOWY.

429-1

„Grand Hotel”

W sobotę, dnia 8 marca r. b. otwarcie WIELKIEJ SALI RESTAURACYJNEJ.
Kuchnia powierzona została PIERWSZORZĘDNYM SIŁOM FACHOWYM. 411 2

WIECZOREM KONCERT.

Dalsze depeze w sprawie zerwania stosunków w Spaa.

Poznań, 7 marca (PAT). Wbrew doniesieniom stacji iskrowej z Wiednia rozeszła stacja iskrowa w Nauen w sprawie zerwania rokowań w Spaa następujący telegram: Rokowania delegatów obu stron, pertraktujących w sprawie okrętów, zostały tymczasowo zerwane.

Jak już donoszono, zażądała ententa dalszego wydania pozostałych okrętów handlowych, nie chcąc ze swej strony wydać żadnego zobowiązania

co do dostarczenia Niemcom żywności. Ponieważ obie strony nie chciały od swych rządów instrukcji, ani miały od swoich rządów instrukcji, przeto rokowania zerwano i obie specjalne komisje wyjechały.

Wynikałoby z tego, że tylko specjalne komisje dla spraw okrętowych zerwały rokowania i że inne komisje pozostaną nadal w Spaa.

TELEGRAMY.

Komunikat wschodni.

Warszawa, 7.3 (PAT.) Litwa i Białoruś. Grupa generała Iwaszkiewicza: Kompanja szturmowa po dowództwem kap. Konierowskiego niespodziewanie zaatakowała Bytoń i wyrzuciła po za Szczarę, znajdujące się tam większe siły bolszewickie.

Grupa generała Listowskiego: Wyprawa rozpoczęta dnia 28 lutego 1919 na Polesie, a prowadzona w trudnych warunkach atmosferycznych, wśród zamieci śnieżnych, a ostatnio przy ulewnych, deszczach doprowadziła do zajęcia Pińska. Piechota i artylerja bolszewicka wytrwale broniła miasta na p-przednio przygotowanych pozycjach. Główna nasza kolumna uderzyła od północy, słabsze siły zaatakowały od zachodu, jednocześnie przerwano tor kolejowy pod Wysokoje, na wschód od Pińska. Walka to-

czyła się 4 godziny. Piechota nasza kilkakrotnie szła na bagnety. Kawalerja miała nieraz sposobność wypróbować swoje lance i szable, zwłaszcza, cza przy zdobywaniu pociągu bolszewickiego gdzie spieszeni kawalerzyści walczyli szablami przeciw bagnetom czerwogwardzistów. W nasze ręce wpadł cały tabor kolejowy, złożony z jednej lokomotywy i 200 wagonów. Wzięto do niewoli 50 jeńców.

Grupa gener. Rozwadowskiego: Pod Lwowem, po obu stronach wzmożona działalność artylerji. Akcja, mająca na celu odrzucenie ukraińców, zagrażających komunikacji kolejowej między Lwowem a Przemysłem rozwija się pomyślnie. Oddziały pułk. Bekera zajęły wieś Bar i Wołczachy, wyrzucając nieprzyjaciela na południe. Dotychczas wzięto do niewoli 140 jeńców zdobyto 5 kulomiotów.

W zastępstwie szefa sztabu generalnego **Haller**, pułkownik.

Komunikat zachodni.

Poznań, 7 marca (PAT). Grupa północna: Płonkowo ostrzeliwała artylerja niemiecka wczoraj przed południem. W nocy odpędzono liczne i silne patrole niemieckie, nacierające na nasze posterunki na całym odcinku Osniszewko-Płonkowo. Nowy Dwór ostrzeliwała artylerja niemiecka przez całą noc.

Gralewo obrzucono minami. Wieczorem o 10 zaatakował nieprzyjaciel w sile jednej do 2 kompanji nasze posterunki, stojące na wschodzie od mostu pod Wielkim Grójcem i wyrzucił je po krótkiej walce. Nasz kontratak, podjęty o 1-ej w nocy, wstrzymał dalsze postępy nieprzyjaciela, w stronę Chobienic. Pomiedzy 3 a 6 w nocy ostrzeliwał nieprzyjaciel okolice Chobienic gwałtownie minami.

Szef sztabu generalnego.

O Gdańsk.

Kraków, 7 marca. (PAT.) Wczoraj odbył się w Sokole wiec w sprawie przyłączenia Gdańska do Polski. Uchwalono zwrócić się telegraficznie do rządu warszawskiego, komisji koalicyjnej i komitetu narodowego w Paryżu, oraz komitetu kongresu pokojowego w Paryżu z żądaniem przyznania Polsce wybrzeża Bałtyku zabranego przez prusaków.

Pułk. Wade w Zakopanem.

Kraków, 7 marca (PAT.) O pobycie angielskiego pułk. Wade donosi „Nowa Reforma”, że pułkownik udał się we wtorek do Czorsztyna i Czarnego Dunajca, gdzie zetknął się z reprezentantami ludności Orawy, którzy mu przedłożyli żądania narodowe polaków na Spizu i Orawie. Następnie udał się pułk. pod sam front czeski, linii demarkacyjnej jednak jej nie przekroczył. W drodze powrotnej zatrzymał się w Nowym-Targu, gdzie go uroczystie przyjmowano. Po powrocie do Zakopanego, pułk. Wade pracował do późnej nocy nad raportem dla swego rządu. W środę rano odbył się w Zakopanem tłumny wiec w sprawie Orawy i Spizu, na który przybyło kilka tysięcy górali ze wszystkich stron Podhala. Uchwalono protest przeciw zachłanności imperjalizmu czeskiego, poczem zgroma-

dzeni udał się pod mieszkanie pułk. Wade, któremu bryg. Galica przedstawił delegację Orawy i Spiza z ks. Machajem na czele. Pułk. Wade przy pomocy etnograficznej mapy sztabowej informował się dokładnie o stosunkach etnograficznych, terytorjalnych i ekonomicznych i wypytwał się o każdy szczegół. Delegaci skarżyli się na rekwiizycje czeskie i brutalność Czechów.

Sprawy te będą przedstawione ambasadorowi Noulens, a ponadto pułk. Wade ofiarował się osobiście przedstawić delegatów misji międzysojuszniczej w Warszawie, przyczem podniósł, że należałoby przede wszystkim jak najdokładniej poinformować Komitet narodowy w Paryżu. Wobec tego postanowiono wysłać wspólną delegację Podhalan do Paryża. Pułk. Wade pozostaje w Zakopanem do piątku, poczem wraz z delegacją Orawy i Spiza udaje się do Warszawy.

Projekt rezolucji o przynależność Gdańska do Polski.

Rezolucja, która ma być uchwalona na wiecu w Łodzi i prawdopodobnie w okolicznych miastach brzmi jak następuje:

Zważywszy:

że żywioł polski na wybrzeżu bałtyckim pomimo stuletniej polityki eksterminacyjnej pruskiej zajmuje, nawet według urzędowej statystyki, zwartą przeszło 85% ową masę na północ od Gdańska przestrzeń kilkudziesięciu kilometrów, że sam Gdańsk łączy się bezpośrednio z obszarem językowym polskim i tworzy organiczną z nim całość,

że Gdańsk łącznie z wybrzeżem posiadają siłą i obszerną podstawę w polskim obszarze Prus Zachodnich, Warmji i ewangelickiego Mazowsza pruskiego,

że Gdańsk został gwałtem od Polski oderwany w drugim rozbiore kraju w r. 1792 i w owej chwili, według niemieckich historyków, liczył przeszło 50% ludności mówiącej po polsku, zaś dzisiejsza jego niemieckość jest produktem niezbyt dawno stosowanego gwałtu i jako taka, nie może być miarodajną przy rozstrzygnięciu losów miasta,

Do Gdańska.

Warszawa, 6 marca (PAT.) Minister kolei żelaznych otrzymał od misji amerykańskiego wydziału aprowizacyjnego pismo oświadczające między innymi: Uważam za wskazane powinszować ministerstwu powodzenia, jakim jest dokonywany przewóz żywności amerykańskiej z Gdańska i znajduję, że z wyjątkiem drobnych usterek w zamianie wzajemnej wagonów w Łowiu; cały plan przewozu jest wykonywany gładko i sprawnie. Podp. pułk. Grove. Minister kolei polecił przestać pismo to telegraficznie warszawskiej dyrekcji kolejowej, wszystkim inspektorom i stacjom na odcinku odnośnym dodając od siebie gorące podziękowanie wszystkim tym, którzy są czynni przy przewozie żywności.

Rumuni w Galicji.

Kraków, 7 marca. (PAT.) „Czas” dowiaduje się ze Stanisławowa: Rumuni dzierżą nadal w swoim ręku południowo-wschodnie kresy Galicji aż po Prut. Poza Sniatyń wojska rumuńskie się nie posunęły. Sniatyń jest główną siedzibą rumuńskich władz administracji okupacyjnej. Rumuńskie władze wojskowe odnoszą się bardzo życzliwie do Polaków, zarówno na okupowanym przez siebie terytorjum galicyjskim, jak i na Bukowinie. Jeżeli któremu z Polaków uda się przedrzeć przez kordon ukraiński władze rumuńskie udzielają mu wszelkiej pomocy i opieki.

Szapowak atamanem.

Wiedeń, 6 marca. (PAT.) Dzienniki donoszą, że z rozporządzenia ukraińskiego dyrektoriatu i ministra wojny ataman Szapowak objął komendę nad wszystkimi siłami zbrojnymi republiki ukraińskiej.

Zerwane zawieszenie.

Kraków, 6 marca (PAT.) Do „Czasu” donoszą ze Lwowa: Przed wypowiedzeniem zawieszenia broni przez ukraińców odbyły się w Chodorowie długie poufne narady wojskowych i cywilnych przywódców ukraińskich. Z początku zdania były podzielone. Jedni oświadczali się za utrzymaniem zawieszenia, dru-

O Cieszynie.

Praga, 7 marca. (PAT.) W odezwie do ludności powiadania rada miejska o otrzymaniu od rządu zawiadomienia tej treści, że w sprawie Cieszyńskiej niema powodu do zaniepokojenia. Jest rzeczą wykluczoną, ażeby aspiracje czeskie nie miały być przez ententę uznane. W sprawie odzyskania Cieszyna przez Polaków, odbył się wczoraj w Pradze wiec protestujący 10,000 robotników.

Komisje konferencji pokojowej.

London, 7 marca. (Iskr.) Z Paryża donoszą, że wszystkie komisje, ustanowione przez konferencję pokojową, zostały zawiązane do przedłożenia sprawozdań swych do soboty. Jak słychać, tylko komisja dla spraw terytorjów belgijskich nie zdołała prac swych ukończyć.

że państwo polskie, pozbawione ujścia Wisły i odepchnięte od wybrzeży morskich, które przez setki lat posiadało, nie mogłoby zabezpieczyć sobie istotnej gospodarczej i politycznej samodzielności i spełnić tych zadań dziejowych, jakie spełnić pragnie wobec własnej przyszłości, wobec kultury, wobec sprzymierzonych z Polską narodów zachodnich,

że zatem przyznanie państwu polskiemu wybrzeża gdańskiego z polskimi powiatami Pomierania z Prusami Zachodnimi, Warmją i południową częścią Prus Wschodnich jest zarówno postulatem sprawiedliwości, jak warunkiem życia, a nieprzyznanie byłoby sankcją dokonanego na nas rozboju,

mieszkańcy zebrani w dniu w sali pełni ufności w tryumf tych zasad, jakie koalicja wypisała na swych sztandarach, domagają się, by wybrzeże bałtyckie wraz z odwiecznym Polskim portem Gdańskiem, zrabowane państwu polskiemu przez Prusaków, zostało z resztą Prus Zachodnich, z Warmją i Mazowszem pruskim, temu państwu zwrócone.

dzy zaś domagali się podjęcia akcji wojennej. Ci ostatni wywodzili, że skoro Lwów raz dostanie się w ręce ukraińców już przy ukraińcach pozostanie, gdyż Polska wojny o niego toczyć nie będzie. Polska ludność Lwowa, jest w tej chwili zdziesiątkowaną i wyczerpaną. Obecni na naradzie 3 niemieccy oficerowie sztabowi, zapewnili ukraińców o tajnej pomocy niemieckiej. Na uwagę zwolenników utrzymania zawieszenia broni, że w razie podjęcia akcji, ententa stanie po stronie Polaków, odpowiedzieli przeciwnicy, że cześć jedną ententę dla ukraińców. Ostatecznie zwyciężyła argumentacja radykalniejszych uczestników. Postanowiono wypowiedzieć zawieszenie broni i dążyć wszelkimi siłami do opanowania Lwowa.

Dezercja wśród rusinów.

Przemysł, 6 marca. (PAT.) „Ziemia przemyska” stwierdza, że dezercje w wojsku ukraińskim przybierają coraz większe rozmiary, odkad zaczęły się dni cieplejsze. Zerwanie zawieszenia broni przyczyniło się mocno do tego, gdyż zniechęceni walką chłopcy liczyli na zawarcie pokoju i powrotu do domu.

Sprawca zamachu.

Wiedeń, 6 marca. (PAT.) Sprawca zamachu przed pałacem Elizejskim w Paryżu, pochodzi z Ukrainy i był dyrektorem wielkiej drukarni. Zznał on, że chciał zwrócić uwagę konferencji pokojowej na obecne położenie w Rosji i zaprotestować przeciw wszelkiej akcji ententy w Rosji.

Dyktatura bolszewików

Sztokholm, 7 marca. (PAT.) Sytuacja w Moskwie i Petersburgu pogarsza się z dnia na dzień. Egzekucje w więzieniach są na porządku dziennym i odbywają się częściowo przy akompaniamencie muzyki. Skazańców ustawiają bolszewicy w pewnych odstępach od siebie i każą im kopać dla siebie groby. Liczba mieszkańców spadła do 500.000.

Zniszczenie soboru

Warszawa, 7 marca (PAT.) Na dzisiejszym posiedzeniu artystów omawiano sprawę powierzenia artystom grafikom zamówień na druki,

marki pocztowe i t.p. oraz sprawę zburzenia Soboru na placu Saskim. Mozaiki obrazy i figura Paszkiewicza, mają być oddane Rosji. Na placu Saskim w Warszawie winien stanąć pomnik wolności, podobnie jak na miejscu Bastylii w Paryżu. Uchwała jeszcze nie zapadła.

W sprawie ostemplowania banknotów

Warszawa, 7 marca (PAT.) Komisja skarbowo-budżetowa pod przewodnictwem dr. Głabińskiego odbyła dziś zebranie w obecności p. Adamczewskiego, który się zjawił w zastępstwie ministra skarbu, jako też w obecności reprezentantów instytucji finansowych galicyjskich pana Michalskiego (dyrektora banku krajowego), pana Bigo (dyrektora filii banku austro-węgierskiego), pana Szarskiego (dyrektora banku przemysłowego). Przedmiotem obrad był referat dr. Adama o wniosku posła Głabińskiego w sprawie zamknięcia granic dla wozu pieniędzy papierowych i o odnośnych dekreтах rządowych. Po dyskusji przyjęto projekt ustawy i ustanowiono referentem na plenum Sejmu dr. Adama. Następnie rozpoczęto dyskusję nad sprawą ostemplowania banknotów. Wobec tego, że spekulanci wyławiają już teraz drobne banknoty jedno i 2 markowe, aby się uchylić w przyszłości od obowiązku ostemplowania i oświadczenia, członkowie komisji wyrazili żądanie, aby obowiązek ostemplowania i opodatkowania rozszerzono także na najmniejsze banknoty. Decyzja w tej sprawie i ewentualne środki karne na tych spekulantów będą uchwalone na następnym posiedzeniu.

Dyrektor Hoover.

Poznań, 7 marca (PAT.) Wilson zamianował Hoovera generalnym dyrektorem pomocy, ku usunięciu głodu. Hoover otrzymał pełnomocnictwo do zaopatrywania w żywność, do podziału i wysyłki jej do Europy.

Pożyczka.

Poznań, 7.3 (PAT.) Polska pożyczka państwowa w obwodach zajętych przez Polaków byłego zaboru pruskiego została podpisana w wysokości 200 milionów marek.

Co powie na to Sejm?

Warszawa, 7.3 (PAT.) „Monitor polski” w № 54 z 7 marca ogłasza uchwałę rady ministrów o szkołach powszechnych z niemieckim nauczaniem.

Misja międzynarodowa.

Poznań, 7.3 (PAT.) Księżna Czartoryska przyjmuje dzisiaj w swoim pałacu misję międzysojuszniczą.

Monopol spirytusowy.

Warszawa, 6 marca. (PAT.) Biuro prasowe ministerstwa skarbu ogłasza rozporządzenie celem ustanowienia cen odbioru i sprzedaży spirytusu oraz cen wyrobów spirytusowych, sprzedaży detalicznej na obszarze byłego Królestwa kongresowego: 1) Całą ilość wyprodukowanego spirytusu w kampanji 1918 na 1919 po wyjściu okupantów dyrekcja monopolu spirytusowego nabyła na rzecz skarbu polskiego. Producenci obowiązani są dostarczyć spirytus w swoich naczyniach do miejsc wskazanych; 2) Ceny sprzedaży, po jakich nabywcy otrzymują spirytus od dyrekcji monopolu spirytusowego za jeden stu-stopniowy litr alkoholu, są umieszczone szczegółowo w rozporządzeniu z dnia 28-go lutego 1919 r.

Na południu Rosji.

London, 7 marca (PAT.) Depesza Havasa. W odpowiedzi na interpelację Harnsworth oznajmił, że sojusznicy podtrzymują obecnie armję ochotniczą gen. Denikina na południu Rosji. Stosunki serdeczne nawiązane pomiędzy aliantami a armją kozacką z nad Donu, walczącą z bolszewikami. Harnsworth zaprzecza, jakoby rząd Wielkiej Brytanji wszedł w układy, mające na celu podtrzymywanie, jakiegokolwiek partji na Ukrainie.

Poczta powietrzna.

Poznań, 7.3 (PAT.) Między Berlinem a szeregiem innych miast, jak Frankfurtem nad Menem, Lipskiem i Hamburgiem, urządzono regularną pocztę powietrzną. Służbę tę pełnią dawne samoloty wojskowe.

Z SEJMU.

(Posiedzenie wczorajsze.)

Porządek dzisiejszego, 11 z kolei posiedzenia Sejmu ustawodawczego jest następujący:

1) Drugie, a ew. i trzecie czytanie wniosku nagłego posłów Skarbka, Korfantego i tow. w sprawie poboru do wojska.

2) Drugie, a ew. i trzecie czytanie wniosku nagłego posła Głabińskiego i tow. w sprawie „popularności” pożyczki państwowej.

3) Wniosek nagły posła Witosa i tow. w sprawie pogwałcenia nietykalności poselkiej w Elżbie Podlaskiej.

4) Wniosek nagły: 1) posłów klubu P. S. L. Królestwa, 2) klubu „piastowców”, 3) klubu „polskiego zjednoczenia ludowego”, 4) klubu P. P. S. w sprawie natychmiastowego zajęcia się poprawą bytu materialnego służby folwarcznej.

5) Wniosek nagły posła Malinowskiego i tow. w sprawie komisji rozjemczych, mających na celu uregulowanie zatargu pomiędzy strajkującą służbą dworską, a właścicielami majątków ziemskich.

Warszawa, 7.3 (PAT.) Sesja I-a, posiedzenie 11-te. Początek o godz. 4 popoł.

Marszałek odczytuje wnioski i interpelacje pomiedzy niemi posła Głabińskiego i tow. w sprawie ustalenia nazwy Rzeczypospolitej Polskiej.

Posel Spirkerman n składa deklarację w imieniu swego stronnictwa — uzdrającego Polskę za matkę. Żąda tylko szkoły niemieckiej, stowarzyszeń i poszanowania nabożeństw niemieckich. Mowę tę omówimy w jutrzejszym numerze.

Posel Dubanowicz (Z.N.L.) żąda armii silnej, która by miała wzorową organizację i nie wdawała się w politykę. Powołuje się mowa na Sejm czteroletni.

Żąda zwołania 6 roczników, najpierw dawnych, wywicznonych, a potem młodszych, prosząc, żeby ostatni rocznik mógł być wzięty z 1901 roku.

Posel Liberman (PPS) żąda aby pobrano tylko 3 roczniki, na reszcie brak amunicji, pieniędzy i broni.

Posel Łódzki Michałak (N. Z. R.) jest za przyjęciem całkowitej ustawy. Posel Dąbski (piastowiec), również za wszystkimi rocznikami nie pomijając żydów zwanych się „neutralnymi”. Posel Ma y przemawiając za przyjęciem całej ustawy, kończy rzecz całą zdaniem, że głosowanie rozstrzygnie: czy ma być Polska, albo jej nie chcemy, i polemizuje ostro z Libermannem co wywiera wielkie wrażenie.

Posel Anusz (P. Str. Lud.) oświadcza się za ustawą.

Mrozowski (P. Z. L.) jest za całkowitem przyjęciem ustawy.

Napiórkowski (P. P. S.) Potrzymuje wniosek Libermann, zastrzegając też, aby nie używano drużyn oficerskich rosyjskich.

Posel Wichliński oświadcza się za ustawą.

Postanowiono zamknąć dyskusję pozostawiając dwóch mówców, jednego z P. P. S. (przeciwne całkowit. przyjęciu) drugiego z tych co chcą widzieć ustawę rządową wykonaną. W imieniu pierwszych przemawia Moraczewski, w imieniu drugich ma mówić Grabski, którego jednak zastępuje pos. Mozera. Po dokonaniu głosowania, ustawa przechodzi w pierwszym czytaniu całą głosami wszystkich stronnictw z wyjątkiem artykułu wstępnego i pierwszego, za którym nie głosują socjaliści.

Thon syonista oświadcza się za ustawą, rozwodząc się długo nad karabinami krakowskimi.

W drugim i trzecim czytaniu przechodzi ustawa jednomyślnie. Marszałek winszuje sejmowi i zamyka posiedzenie o godz. 9 minut 45 wieczór, przeczytawszy komunikat Rozwadowskiego, podany powyżej, o odpędzeniu rusinów od linii Gródek Jagielloński — Lwów.

Sejm obecny posiada te same wady, co i Sejm czteroletni.

Posłowie mówią zbyt długo. Jestto niewyrobienie polityczne.

czych. Zwrócono uwagę, że wydział ten stanowi b. poważny dochód budżetu sejmikowego.

Złożone w Banku Handlowym przez służbę kolei dojazdowych linii Konstantynowskiej na Skarb Narodowy:

Korajczyk A. 10 mk. srebrne, Grodzicki W. 10 mk. srebrne i 5 mk. papierowe, Kabał I. 5 mk. papierowe, Dworzyński W. 25 rb. miedzią i 5 mk. papierowe, Wierucki F. 5 mk. papierowe, Matasiak J. 5 rb. drobne srebrem, 25 kop. miedzią i 10 marek papierowe, Wojtczak S. 10 mk. srebrem, 10 rb. miedzią i 5 mk. papierowe, Korczak M. 2 rb. srebrem, Nowacki M. 5 mk. papierowe, Raczyński D. 5 mk. papierowe, Kowalski J. 10 mk. srebrem i 3 rb. miedzią, Podstawka J. 5 mk. papierowe, Szaliński J. 5 mk. papierowe, Kowalski J. 5 mk. papierowe, Michałak T. 5 mk. papier., Szymański I. 5 mk. papier., Mieszczak F. 5 mk. papier., Kołodziejcki F. 5 mk. papier., Jurga L. 3 mk. papier., Sobalski A. 5 mk. papier., Szpruch J. 5 mk. papier., Hołdak B. 5 mk. papier., Wojtczak Ignacy 1 rb. srebrem, Kaźmierczak F. 5 mk. srebrem, Kostrzewa F. 3 mk. papier., Pietrzak W. 10 rb. miedzią i 10 mk. niklem, Więckowski F. 2 mk. sr. i 2 rb. 45 kop. srebrem, Tomesz K. 15 rb. miedzią, Bezimienne 25 mk. papierowe, Kożanecki B. 20 mk. srebrem i 30 mk. papierowe, Grodzicka S. 1 mk. srebrem, Grodzicki H. 1 mk. srebrem Bezimienne 5 mk. papier., Kowalczyk A. 1 mk. srebrem, Szymczak F. 3 mk. papierowe, Kowalski A. 5 mk. papierowe. Razem 70 mk. i 10 rb. 45 kop. srebrem, 61 rb. 25 kop. miedzią, 10 mk. niklem i 135 mk. papierami. 416—1

Z okazji zaślubin p. Marji Małowiejskiej z p. Stanisławem Szczepańskim w dniu 6 b. m. składają życzenia nowożeńcom

A. GRACZYK
M. MAŁOWIEJSKI
podchorążowie 23 p. p. W. P.

H. ŁUCZKOWSKI
alumn Seminarjum Duchownego.

421 1

Skrzynka do listów.

(Odbieramy list, który bez żadnych zmian, na żądanie autoriti powtarzamy):

Szanowny Panie Redaktorze!

Prosimy o zamieszczenie niniejszego listu, że jako my kobiety, które nie mamy pracy i chleba, pragniemy wstąpić do wojska, jeżeli nasi bracia i synowie przelawają krew, dla czego my kobiety mamy spać, dla czego nam to wolne konanie, chętnie pójdziemy krew przelawać jak nasi bracia, chętnie ściśniemy broń w naszym ręku z chmurą na czole, pójdziem bić wroga i bronieć Ojczyznę naszą.

G. K.

Na Polski Skarb Narodowy.

Katarzyna Jankowska — 5 rb., Marja Jankowska — 25 rb. i 1 rb. 40 kop. srebrem. St. Kajawa — 10 m. 50 kp. miedz. i 1 rb. 50 kp. sreb., Wład. Andrzejczak — srebrną bransoletkę, L. Kaliński — 55 kop. sreb., Eug. Dominikow — 1 rb. 50 kop. sreb., Fr. Zdrojewski — 47 rb. 60 kp. sreb., W. Pojki — 1 rb. sreb., Cybulska — 10 rb., 8 mk., złote kolczyki, lańcuch mosiężny, 4 mk. nikl., 5 rub. srebrem, 29 kop. miedzią, 4 monety stare, 1 mk. 50 fen. srebrem, Antoni Bloch — 12 rb. 35 kp. sreb. Dzieci szkoły miejskiej nr. 6: 1 rb., 10 kop. zel., 7 rb. 80 kop. sreb., 1 mk. sreb., 5 rb. 70 kop. sreb., 1 kor. sreb. i 3 mk. sreb. 1 zeg. sreb. zeps., 4 obrączki sreb., 2 pierścionki, 2 kolczyki sreb. i brelok, 2 mk. 70 fen. nikl., 3 rub. 53 kop. miedz., 1 kor. 20 hal. nikl. 60 hal. zel., 18 fen. zel. 29 fen. miedz. i 25 mon. miedz. A. Rzeźniczak — 1 rb., 18 kop. miedz. i 10 kop. sreb., 1 mk. 30 fen. sreb. 7 funtów miedzi. Dzieci szkoły polsk. nr. 6 — 62 mk. 50 fen. 1 rb. 60 kop. bonami łódz. V drużyna harcerska polskiego im. H. Sienkiewicza — 51 mk. 20 fen., 2 mk. 10 fen. nikl. 20 kop. miedz. Wł. i Franc. Bajerscy — 1 rb. miedz. 2 mk. nikl., 5 r. sreb., 10 zlp., 1 fla. sreb. 50 f. sreb., 2 mon. sreb. i 4 zapalniczki samochodowe. Marjan Kołodziejcki — 100 mk. nikl. i pierścionek złoty z bryl. Dzieci szkoły nr. 1—2 rb. 85 kop. sreb. Iżeczka sreb. złam. 4 kolcz. sreb., obrączka lańcuszek i napastrzek sreb., jedna trzecia talara, 50 fen. sreb., 1 rb. 15 k. miedz., 51 fen. miedz., 7 monet miedz., 4 nikl. i 5 alum., 5/4 f. miedz., 21 f. różnego metalu. Dzieci szkoły w Paczniewie, pow. Łódzkim — 50 kop. sreb. 2 mk., 70 fen. nikl., 3 mk. sreb. i 21 kop. miedzią. R. Szałkowska 2 rb. 65 kop., sreb. 10 rb. i 3 mk. sreb. L. Szuch — mk. 50 niklem. Wilczyński 8 rb. 65 kp. sreb. 1 rb. 55 k. miedz. i 15 m. sreb. Pacanowski — 2 sreb. niem. monety.

podstępne machinacje niemieckie przeciwko Polsce.

Teatr i sztuka.

— Teatr polski.

Dziś, w sobotę, po południu o godz. 4 po cenach najniższych „Zywy trup” L. hr. Tolstaja z pp. Arkawin i Biegańskim w głównych rolach. Wieczorem zaś doskonała satyra B. Winawera p. t. „Rycerz z labędziem”.

„Orle” E. Rostanda, które ukaże się po raz pierwszy w czwartek, 15 b. m.

Sejmik powiatowy.

a) Pod przewodnictwem komisarza ludowego A. Remiszewskiego odbyło się posiedzenie Sejmiku powiatu łódzkiego, z udziałem przedstawicieli władz gminnych oraz ks. Giebartowskiego. Z ważniejszych spraw załatwiono następujące: Uchwalono wyznaczyć półtora miliona marek na roboty publiczne; na pokrycie tych wydatków zaciągnięta będzie pożyczka państwowa. Wielu przedstawicieli gmin wyraziło gotowość dostarczenia bezpłatnie do budowy szos podwód i kamieni.

W sprawie prowadzenia wolnego handlu wywiązała się ożywiona dyskusja. Niektórzy byli zdania, iż należy zwrócić się do rządu o zniesienie kartek i ograniczeń w przewozie. Komisarz Remiszewski z naciskiem zaznaczył, że takie zarządzenie wywołałoby najsłabsze paskarstwo, gdyż posiadający pieniądze wykupiliby masowo prowianty i sprzedawaliby je, wtedy, kiedy okazałby się brak ich na rynku.

Również wojsko, walczące na kresach, potrzebuje prowiantu, które może dostarczyć tylko zcentralizowany urząd aprowizacyjny.

Uchwalono protest z powodu zarządzenia ministerjum aprowizacji, znoszącego wydział aprowizacyjny sejmiku i przekazujący tę sprawę prywatnym spekulantom z towarzystw rolni-

— Fałszywe legitymacje.

a) W sklepie komitetu rozdziału chleba i mąki przy ul. Andrzeja 7, aresztowano Surę Hanner (ul. Konstantynowska 24), która posiadała przy sobie podrobione książeczki legitymacyjne na różne nazwiska z fałszywą pieczęcią uczastku № 20.

— Przyjaciół okupantów!

a) Dowiadujemy się, że lekarz szpitala miejskiego w Pabjanicach, p. Szwarcwasser, opuszcza zajmowane stanowisko. O ile wiemy, p. Szwarcwasser usiłowało usunąć ze szpitala jeszcze za czasów okupacji niemieckiej, lecz zaproponowały temu stanowczo władze niemieckie. Oczywiście p. Szwarcwasser, jako protegowany przez okupantów, powinien stanowisko swoje jaknajprędzej opuścić, tembardziej, że jak słyszeliśmy, nie brak w magistracie różnych skarg i zażaleń przeciwko niemu. Pan Szwarcwasser był tak mile widziany i broniony przez okupantów, iż nie pozwolili miastu zmniejszyć mu pensji.

— Szpicie niemiłoccy wężą...

W tych dniach udało się warszawskiej policji miejskiej przytapać na Nowym Swiecie, podczas nocnych rewizji mocno podejrzanego osobnika, w mundurze oficera polskiego z Poznania, który okazał się agentem sławetnej c. niemieckiej policji polowej w Warszawie z czasów krzyżackiej okupacji. Potrafił on podstępnie oszukać władze poznańskie, gdyż posiadał wszystkie legitymacje w porządku. Kalał on i bezczciścił mundur porucznika poznańskich wojsk polskich. Znalaziono przy nim większą sumę pieniędzy oraz jakąś tajemniczą depeszę cyfrowaną...

Dzięki umiejętnemu przeprowadzeniu badania owego osobnika, wytopiono w najrozmaitszych spelunkach nocnych jeszcze kilkunastu jego znacznych kompanów, również byłych agentów okupacyjnych.

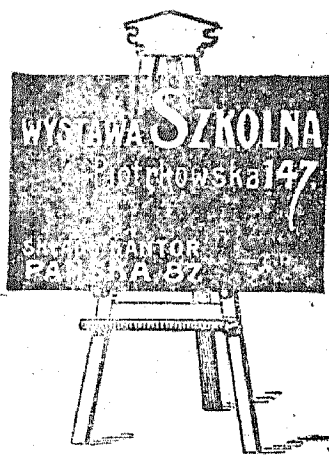
Energiczne śledztwo jest w toku. Wykaże ono prawdopodobnie nowe szachrajstwa oraz

HESSEN i MANITIUS

ZAKŁADY
DRUKARSKO-LITOGRAFICZNE
i INTROLIGATORSKIE

WYKONYWAJĄ WSZELKIE DRUKI DLA HANDLU,
PRZEMYSŁU i URZĘDÓW, PAPIERY WARTOŚCIOWE,
PODRĘCZNIKI SZKOLNE i WSZELKIE BROSZURY,
KSIĘGI HANDLOWE etc. PO CENACH PRZYSTĘPNYCH

ŁÓDŹ, UL. PAŃSKA №. 87

Wystawa otwarta w poniedziałki, środy i piątki od 4 do 6. Wejście bezpłatne. O zwiedzanie prosi Z. Maniżiusz. 228 1

Dr. Zygmunt Ługowski
ul. Konstantynowska № 31.

Choroby kobiece i akuszerja
Przyjmuje od 4-7 p. p. 385. 6

Folwarczek

30-40 morgowy, dobrze zagospodarowany, z inwentarzem żywym i martwym, ładnym domkiem 5-6 pokojowym, owocowym ogrodem, gospodarskimi zabudowaniami, łaskiem, w pobliżu szosy lub miasta

nabędę zaraz.

Opisy i szczegóły proszę składać w redakcji gazety „Rozwój” dla „obywatela”. 387 1

OBIADY WYBOROWE

po 5 mrk.

w domu prywatnym od 1-ej do 4-ej ul. Andrzeja № 11, m. 13, II p. 415 1

DOM

drewniany z ogrodem
sprzedam zaraz.

Wiadomość Radogoszcz, ul. Wspólna № 11, m. 1. 548 1

Drobne ogłoszenia:

A. A. A. A. A. Kupię używane koszule męskie i damskie, oraz kalesony. Płacę najwyższe ceny. Bielizna powinna być czysto wyprana i wyreparowana. Wiadomość w sklepie komisowym Wł. Wojciechowicza, Piotrkowska 100 868-72

A. A. Meble sprzedaję: szafy, otomane, sypialnię dębową, machonową, oraz kasę sklepową. Piotrkowska 103, Przejazdziecki. 975 4

A. A. Obrączki ślubne duży wybór, różne fałony, z gwarancją za złoto 56 próby od 40 marek para. W mieszkaniu prywatnym, Brzezińska 10; Jan Placiek. 533 2

A) Meble, szafy, otomane, kredens, stół, krzesła, łóżka, materace, biurko szafkowe, łóżeczko dziecięce, kołyskę, sprzedam tanio. Piotrkowska 225-5, I p. front. 955-2

A Sprzedam meble tanio. Karcia 8, m. 14, lewa oficyna, I piętro. 948-2

A. Nauczycielki otrzymają korzystne posady. Pierwszorzędne Biuro pedagogiczno-rekomendacyjne Ludwińskiej, Piotrkowska 109. 792 2

Do sprzedania urządzenie sklepowe w zupełnie dobrym stanie. Wiadomość w magazynie obuwia, Rzgowska № 32. 962-1

Fortepian krótki w dobrym stanie jest do sprzedania, oraz różne rzeczy. Staro-Zarzewska 167, Kunce. 1001-5

Jest do sprzedania kredens pokojowy. Ul. Długa № 65, m. 16. 1002-1

Kupię dzieże (bajty), wymiar 4 lokcie długości. Adresy składać w Rozwoju dla „piekarza”. 1004-2

Kapusta kwaszona najlepszego gatunku w 10-cio wiadrowych beczkach. Probałowski, w sklepie, Nowo-Zarzewska 9. 928-1

Krzesła, otomane, łóżka, materace, lustro, szafę sprzedam tanio. Sienkiewicza 59, m. 4, oficyna, pierwsze wejście, I piętro. 942-p.s1

Losy do klasy 2-ej są do nabycia w Administracji Rozwoju. r-5

Meble salonowe oraz maszyna do szycia Singera, lustro, dywan sprzedam. Krucza 4. 995 2

Meble nowe i używane sprzedaję po cenach najniższych. Stolarska Orla 25. 677-7

Okazyjnie resorka do sprzedania. Częstochowska 51. 965-sn2

Okazyjnie! Tanio do sprzedania dwa aparaty kinematograficzne. Długa 8, front, II piętro, m. 9; od 9-10 i 3-4. 1006-2

Przygotowuję celujaco do szkół średnich. Dorosłych wyuczam szybko polskiego, arytmetyki. Benedykta 14-28. 941-s1

Przyjmuję do szycia i przeróbki bielizny męską i damską. Tamże jest do sprzedania maszyna Singerowska, ul. Sienkiewicza 53 m. 11, Józefa Poździej. 979-2

Pokój lub 2 pokoje, słoneczne, w czystym domu, ładnie umeblowane, ze wszelkimi wygodami, potrzebne zaraz. Oferty dla „Naczelnika” składać w redakcji Rozwoju. 935-2

Są do sprzedania świnię odchowane. Zielona 3, lewa oficyna, parter. 1010-1

Sklepu reżniczego z kompletnym urządzeniem i warsztatem oraz z mieszkaniem poszukuję się do natychmiastowej dzierżawy. Adres u Keilera, Widzewska 189. 958-s1

Sprzedam fortepian Małeckiego, Ewangelicka 16, prawa oficyna, pierwsze piętro. Obejrzeć można do 10 rano i od 2-5. 972-s1

Tanio, dobrze i prędko maluję numera uliczne. Fotograf, Zgierska 126. 999-3

Urządzenie sklepowe sprzedam. Widzewska 223, w sklepie kolonialnym. 998-2

Wszelkie pretensje byłych i obecnych pracowników firmy Kompanja Singer przyjmuje piśmienne, w lokalu Stowarzyszenia Handlowców Polskich, przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 103. Komisja w imieniu pracowników firmy „Kompanja Singer”. 1003 5

Wczoraj o 4 po poł., wychodząc z kantoru p. Szyfła, zaginęła portmonetka wraz z 18 markami, kluczami: niklowym i drugim mniejszym — na czarnej taśmie. Łaskawy znalazca zechce zatrzymać pieniądze, a zwrócić kluczyki na Długą 67 do p. Brokman w oficynie. 1007-1

Wózek dwukolowy z pudłem w dobrym stanie do sprzedania. Wysoka 10. 932-1

Zagubione dokumenty.

Anna Foude zagubiła legitymację chlebową wydaną na 1 osobę. 995-1

Eugenia Wasilewska zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 1000-1

Eliza Kłozie zagubiła paszport niemiecki wydany w Zgierzu. 974-1

Józef Janas zgubił album niebieski i prosi łaskawego znalazcę o odniesienie go do administracji za nagrodą. 1005-1

Józef Lewandowski zagubił świadectwo wojskowe wydane w Rosji, w m. Witebsku. 1012 1

Anna Hoffman zagubiła legitymację chlebową wydaną na 996-1

Zaginiono dwa paszporty: rosyjski i niemiecki, wydane w Łęczycy, oraz dokumenty wojskowe, wydane na imię Władysława Lubelskiego. 976 1

Zaginiono paszport niemiecki wydany w Łodzi na imię Władysława Melczarka. 971-1

Zaginęła legitymacja zapomogowa na imię Stanisława Karpia, wydana z Komitetu dla bezrobotnych. 1011-1

Do szanownego złodzieja, który mi skradł portfel z 175-ciu markami, Pieniądze może sobie zatrzymać. Dokumenty wojskowe i metrykę proszę wpisać w skrzynkę pocztową. Zaadresować: ul. Widzewska № 145 m. 8, Stanisław Kreczko. 918-1

Zaginęła legitymacja chlebową wydana na imię Józefy Pachar na 1 osobę. 000-1
E. Kwiatkowska zgubiła legitymację chlebową wydaną na 2 osoby. 965-1

PP. Apreterów i Blicharzy

prosimy o łaskawe przybycie w środę, d. 12 marca 1919 r., o godz. 5-ej po poł. do lokalu p. Tomaszewskiego, przy ul. Sienkiewicza № 40. 418 5

Komisja organizacyjna Techn. Kierowników Farbiarni Rzeczypospolitej Polskiej.

LOKAL NA BIURO

5 lub więcej pokoi,

potrzebny zaraz.

Szczegółowe oferty, pożądane z planem, w biurze ogłosz. „Promień”, Piotrkowska 81, pod J. M. Tam też 2 pokoje z kuchnią. 428 1

Łódzki Oddział Towarzystwa Elektrycznego Oświetlenia 1886 roku niniejszym zawiadamia swoich abonentów, iż wobec podrożenia cen robocizny, począwszy od dnia 7 marca liczyć będzie

za wyłączenie Mk. 6.

prócz opłat stemplowych.

„włączenie” 6.

W celu uniknięcia kosztów uprasza się o regularne opłacanie przedstawianych rachunków za prąd i montaż. 427 1

Biuro budowlń wiejskich

Łódź, ul. Juliusza 37 — lewa oficyna.

Otwarte I-3.

Budowa dworów, wzorowych zagrod włościańskich, stodoł, obór; nowoczesne urządzenia chlewni, stajni, kurników.

Najtrwalsze i najtańsze budowle z pustaków betonowych.

Maszyny do wyrobu dron cementowych i pustaków. Znaczny zapas dachówki cementowej i rur cementowych. Porady techniczne — kosztorysy — oceny — **BEZPŁATNIE**

Do sprzedania

Nieruchomość

w fabrycznym i mieszkalnym zabudowaniu, położona w pośród miasta przy przystanku kolei elektrycznej. Oferty w Rozwoju pod „Nieruchomość”. 405-2

Stow. Majstrów Fabrycznych ziemi Piotrkowskiej

zawiadnia swoich członków, że **ZEBRANIE MIESIĘCZNE**

odbędzie się dziś, w sobotę, d. 8 marca, o godz 5 i pół po południu, w lokalu Stowarzyszenia. 419 1

W MARCU

Każda kobieta, chcąca uniknąć piągow latem, używa Krem „ORO”

Akuszerka Golańska przyjmuje na czas słabości u siebie, ul. Kilińskiego (Widzewska) Nr. 152. 792 1 w p

Akuszerka Marja Kubicka przyjmuje. Ul. Piotrkowska № 199, m. 14. 967-6

Akuszerka Bliźniewska przyjmuje Staro-Zarzewska 25. 902-11

Akuszerka Drzymałowa przyjmuje Piotrkowska 225-13

Akuszerka Hupińska mieszka obecnie: Radogoszcz, ul. Marcina № 9, przy Wspólnej. 741-74

Dom do sprzedania oraz fargon przy ul. Piwnej № 17. Wiadomość na miejsbu. 1002-2

Poszukiwany spółnik do bardzo korzystnej, pierwszorzędnej, jednej w kraju dzierżawy z kapitałem do 100.000 mk. Oferty pod „I. S. 100”, w administracji Rozwoju. 912-71

Rybak poszukuje posady od 1 kwietnia, obeznany dobrze z hodowlą karpi i innych gatunków ryb i raków. Oferty proszę składać w Rozwoju pod „Rybak”. 970-sn2

Sprzedam 8 morgi ziemi w Rudzie, w tym 4 morgi ziemi ogrodowej, 4 — łąki z torfem i stawem. Dom murowany o 8 mieszkaniach. Ogród owocowy. Cena przystępna. Bliszej informacji zasięgnąć można u p. Stefanistego w Rudzie Pabjanickiej. 997-2